

VERGİ RAPORU

ISSN 2667-5099

33. yıl

Aylık Maliye, Ekonomi ve Hukuk Dergisi
Yıl: 33 • Sayı: 313 • Ekim 2025 • Fiyat: 500,00 TL

YAPAY ZEKÂ UYGULAMALARININ VERGİ GELİRLERİNE ETKİSİ

Olağanüstü Durumlarda
Vergilendirmenin Vergi Hukukunda
Geriye Yürümezlik İlkesi Kapsamında
Değerlendirilmesi

Ercan Serdar TOKSOY

Vergi Yargılamasında İspat
Müessesesi ile Resen Araştırma ve
Delil Serbestisi İlkelerinin Etkileşimi

Sabri YİĞİT

Günah Vergileri: Türkiye ve
G7 Ülkelerinin Karşılaştırmalı Analizi

Ersan ÖZ
Nedim MERCAN

www.vergiraporu.com.tr

ASOBİÇEV

TÜRKAK AKREDİTELİ,

ÇEVRE ŞEHİRCİLİK VE İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ BAKANLIĞINDAN YETKİLİ

**ÇEVRE DÜZENLEMELERİ
KRİTERLERİNE UYGUN**

**KENDİNİ SÜREKLİ
YENİLEYEN**

**TS EN ISO/
IEC 17025**

STANDARDINA BAĞLI

ÇEVRE VE SANAYİ DOSTU

DİSİPLİNLİ ÇALIŞMA ORTAMI

**SEKTÖRÜNDE ÖRNEK
ALINAN VE TERCİH EDİLEN**

**OSB'LERE ÇEVRE YÖNETİMİ VE
YEŞİL OSB DANIŞMANLIĞI**

**SU VE ATIKSU
ARITMA
TESİSLERİ**

**İÇİN FİZİBİLİTE
ÇALIŞMALARI**

**SANAYİCİLERE
ÇEVRECİ ANLAYIŞ
EĞİTİMLERİ**

**SU VE KARBON AYAK İZİ
HESAPLAMA VE
RAPORLAMA HİZMETİ**

**DİNAMİK VE UZMAN KADROLAR İLE HIZLI
ANALİZLER**

**YETERLİLİK TESTLERİ İLE ANALİZ
KALİTESİ VE GÜVENCESİ**

**ULUSAL VE
ULUSLARARASI
METODLARLA
UYGULAMALAR**

ÇEVRESEL SORUNLARA ÇÖZÜM ARAYIŞLARI

ATIKSU VERİMLİLİK DEĞERLENDİRMESİ

**SANAYİ-ÇEVRE-GELECEK İLİŞKİSİNİN TEMEL
YAPI TAŞLARINI OLUŞTURMAK**

asobcevr.com.tr

info@asobcevr.com.tr

0506 156 82 50

0312 502 83 10

Aylık Maliye, Ekonomi ve Hukuk Dergisi
sayı 313

Yayın Dili: Türkçe

İmtiyaz Sahibi
Vergi Müfettişleri Derneği Adına
Genel Başkan
Bilal YÜKSEL
İstanbul - Türkiye

Genel Yayın Editörü
Murat GÖKKAYA
Antalya - Türkiye

Editör Yardımcısı
Dr. Öğr. Üyesi Arif AYLUÇTARHAN
İstanbul - Türkiye

Yayın Kurulu Üyeleri
Ömer Faruk ARSLAN
Ankara - Türkiye
Niyazi Koray GÜRHAYTA
Ankara - Türkiye
Dr. Emre AKIN
İstanbul - Türkiye
Çağlar DOĞAN
Ankara - Türkiye
Yusuf GÜMÜŞ
İzmir - Türkiye
Doç. Dr. İrem DİDİNMEZ
Ankara - Türkiye
Hürşit KAYA
Ankara - Türkiye

Yayın Danışmanı (Çeviriden Sorumlu)

Nahide Meriç URAK
Ankara - Türkiye
Bariş BAL
Ankara-Türkiye
Burcu ALPTEKİN
Ankara - Türkiye
Hasan KIRAZ
Ankara - Türkiye

Sorumlu Yazı İşleri Müdürü
Nilgün YARAR
Ankara - Türkiye

Dil Editörü - Yayın Sorumlusu
Zeynep TURAN
Ankara - Türkiye

Yönetim ve Yazışma Adresi
Korkutreis Mah. Hanımeli Sok. No: 17/ 17-18
Sıhhiye / ANKARA
Tel: (0.312) 231 80 19 (pbx)
Fax: (0.312) 231 80 65
e-posta: vergiraporu@vmd.org.tr

ISSN 2667 - 5099

Grafik Tasarım ve Baskı
GİRİŞİM AJANS OFSET
MATB. BAS. YAY. DAĞ. KIRT. GIDA İNŞ. EĞT.
DAN. REK. BİL. MAK. SAN. ve TİC. LTD. ŞTİ.

Samanyolu Cad. No:35
İskitler- Altındağ/ANKARA
Tel: 0312 384 22 23
www.girisimmatbaacilik.com

Basım Tarihi: 09.10.2025
Yayın Türü: Yaygın Süreli

Dergimiz, TUBİTAK ULAKBİM Sosyal
ve Beşeri Bilimler Veri Tabanı Komitesi
tarafından, 08.05.2015 tarih ve 60 sayılı Komite
toplantısında, 2014 yılı basımları dahil veri
tabanına alınmaya uygun bulunmuştur.

YAYIN OKUMA ve DANIŞMA KURULU YAYIN DANIŞMA KURULU

Prof. Dr. Abdurrahman AKDOĞAN

Bakent Üni. Hukuk Fak.

Prof. Dr. Adnan GERÇEK

Uludağ Üni. İİBF

Prof. Dr. Ahmet AK

Hacı Bayram Veli Üni. İİBF

Prof. Dr. Ahmet Burçin YERELİ

Hacettepe Üni. İİBF

Aykut GÜLES

VMD E. Başkanı, E. Vergi Müfettişi

Prof. Dr. Bernur AÇIKGÖZ

İzmir Katip Çelebi Üni. İİBF

Prof. Dr. Binhan Elif YILMAZ

İstanbul Üniversitesi-İktisat Fakültesi

Dr. Bumin DOĞRUSÖZ

Marmara Üni. İİBF

Prof. Dr. Burak DARICI

Bandırma Onyedi Eylül Üni. İİBF

Coşkun ÇEKİCİLER

Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı Ar-Ge Teşvikleri Gen. Müd. V.

Prof. Dr. Doğan ŞENYÜZ

Uludağ Üni. Hukuk Fak.

Durmuş Erdem ARSLANOĞLU

Ankara Defterdarlığı Grup Müd. V.

Prof. Dr. Ersan ÖZ

Pamukkale Üni. İİBF

Fatih PAYKAL

Gelir İdaresi Grup Başkanı

Doç. Dr. Fatih PEKŞEN

Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı Strateji Geliştirme E. Başkanı,

Vergi Başmüfettişi

Prof. Dr. Fatih SARACIOĞLU

Hacı Bayram Veli Üni. İİBF

Prof. Dr. Güven SAYILGAN

Ankara Üni. SBF

Prof. Dr. Halil TUNALI

İstanbul Üniversitesi-İktisat Fakültesi

Prof. Dr. Hasan ABDİOĞLU

Karadeniz Teknik Üni. İİBF

Prof. Dr. Hasan Murat ERTÜĞRÜL

Anadolu Üni., İİBF

Prof. Dr. Hatice YURTSEVER

Manisa Celal Bayar Üni. İşletme Fak.

Hayati ARSLAN

Gelir İdaresi Daire Başkanı

Hayrunnisa ŞEN DOĞRUYOL

E. Gelir İdaresi Grup Başkanı, E. Vergi Müfettişi, YMM

Prof. Dr. İhsan Cemil DEMİR

Afyon Kocatepe Üni. İİBF

İlhan TAŞPINAR

YMM, E. Vergi Müfettişi

Kemal Serkan KESKİN

YMM, E. Vergi Başmüfettişi, VMD E. Başkanı

Ahmet Ozan KARABULUT

Vergi Müfettişi

Doç. Dr. Akif ABDULLAH

Afyon Kocatepe Üniversitesi

Dr. Öğr. Üyesi Arif AYLUÇTARHAN

İstanbul Üni. İşletme Fak., E. Vergi Müfettişi

Bariş BAL

Vergi Müfettişi

Birdoğan MURAT

Vergi Müfettişi

Bursak DEMİRKAN

Vergi Başmüfettişi

Burhan SARGIN

YMM, E. Vergi Müfettişi

Caner SAMANCI

YMM, E. Vergi Müfettişi

Cem SEFEROĞLU

Vergi Müfettişi

Devrim Emre MUTLU

Vergi Başmüfettişi

Doç. Dr. Dilek AKBAŞ AKDOĞAN

İstanbul Medeniyet Üni.

Dr. Öğretim Üyesi Emel SARAÇ

Ostim Teknik Üniversitesi

Ebubekir MUTLU

Vergi Müfettişi

Dr. Öğr. Üyesi Emel SARAÇ

Ostim Teknik Üniversitesi

Emrah TUNCER

Vergi Müfettişi

Erhan ÜSTÜN

Vergi Müfettişi

Erkan KIZIL

Vergi Müfettişi

Ersin AKÇAY

Vergi Müfettişi

Esat YAMAÇ

Vergi Başmüfettişi

Ethem Tarık ERTÜRK

YMM, E. Vergi Müfettişi

Eyüp GÖRELİ

Vergi Müfettişi

Fahrettin ACAR

Vergi Müfettişi

Fatih AKTEMUR

Vergi Müfettişi

Fedai AYDIN

YMM, E. Vergi Müfettişi

Fehmi EGE

Vergi Müfettişi

Ferhat KARA

Vergi Müfettişi

Feysullah DURGUT

Vergi Başmüfettişi

Hakan DEĞİRMENCI

Vergi Başmüfettişi

Hakan GÜNER

Vergi Başmüfettişi

Dr. Hakan ÖZDEMİR

Vergi Müfettişi

Hamdi ÖZCAN

Vergi Başmüfettişi

Dr. Öğr. Üyesi Hamdi Furkan GÜNAY

Gümüşhane Üniversitesi

Hasan CANAYAKIN

Vergi Müfettişi

Hasan DEMİR

Vergi Başmüfettişi

Hasan KIRAZ

Vergi Müfettişi

Hasan SARI

Vergi Müfettişi

Hürşit KAYA

SKK Müfettişi

Dr. Arş. Gör. Hüseyin Taylan EĞEN

Hacettepe Üni., İİBF

İbrahim BAHAR

Gelir İdaresi Grup Başkanı, E. Vergi Başmüfettişi

Dr. İbrahim AYTEKİN

Adıyaman Üniversitesi

İlhan ÖZKAN

Avukat, YMM, E. Vergi Müfettişi

Doç. Dr. İnci SANDALCI

Kütahya Dumlupınar Üniversitesi

Doç. Dr. İrem DİDİNMEZ

Hacettepe Üni. İİBF

Mehmet Fatih ÖZMEN

Gelir İdaresi Grup Başkanı, E. Vergi Başmüfettişi

Mücahit CİVRİZ

Devlet Malzeme Ofisi E. Genel Müdürü

Dr. Muhammet Fatih DAĞLI

TUSAS İç Denetim Başkanı, E. Vergi Müfettişi

Prof. Dr. Mustafa Ali SARILI

Adnan Menderes Üni. İİBF

Mustafa Erkan ÜYÜMEZ

Anadolu Üniversitesi İİBF Maliye Bölümü

Prof. Dr. Nurettin BİLİCİ

Çankaya Üni. Hukuk Fak.

Nuri ERANIL

Gelir İdaresi Daire Başk., E. Vergi Müfettişi

Onur GÖK

Finansal Piyasalar ve Kambyo E. Genel Müdürü

Osman EŞGİN

Kocaeli Defterdar

Prof. Dr. Osman PEHLIVAN

Karadeniz Teknik Üni. Hukuk Fak.

Ömer ALANLI

İzmir Defterdar

Özgür KUBUŞ

VMD E. Başkanı, Vergi Başmüfettişi

Sedat İÇEL

Vergi Denetim Kurulu E. Başkan Yardımcısı, Vergi Başmüfettişi

Serkan KURT

Vergi Başmüfettişi, E. Daire Başkanı

Suat SARIGÜL

Vergi Denetim Kurulu E. Başkanı

Prof. Dr. Şafak Ertan ÇOMAKLI

E. Anadolu Üni. Rektörü

Doç. Dr. Şeref İBA

Yasama Uzmanı

Dr. Taner SARISOY

Vergi Başmüfettişi

Tuğrul CEYLAN

Vergi Başmüfettişi

Tülin DOĞAN

VMD E. Başkanı, Vergi Müfettişi

Ümit GÜNER

Gaziantep Defterdarı, E. Vergi Başmüfettişi

Volkan KALFAOĞLU

Vergi Başmüfettişi

Prof. Dr. Yusuf AKAN

Atatürk Üni. İİBF

Prof. Dr. Yusuf KILDIŞ

Dokuz Eylül Üni. İİBF

Zafer KUTUK

Vergi Başmüfettişi

Prof. Dr. Zeynep ARIKAN

Dokuz Eylül Üni. İİBF

İsa KILIÇ

İskenderun Teknik Üniversitesi

Doç. Dr. İsmail CİĞERCİ

Afyon Kocatepe Üni.

Doç. Dr. İsmail ENGİN

Hacı Bayram Veli Üni.

İsmail Hakkı YÜCELEN

Vergi Başmüfettişi

Dr. Öğr. Gör. İsmail İŞLER

Pamukkale Üniversitesi

İsmail KARAKOÇ

Vergi Müfettişi

İsmet POLAT

YMM, E. Vergi Müfettişi

Kamuran ÇAĞLAR

Vergi Müfettişi

Karani ASLAN

Vergi Müfettişi

Prof. Dr. Kayahan TUM

Hatay Mustafa Kemal Üni. İİBF

Levent EMRE

Vergi Başmüfettişi

Levent ÖZKAYA

Vergi Müfettişi

Doç. Dr. Mehmet BULUT

Bayburt Üni. İİBF

Mehmet İlyaz GÖKPINAR

E. Vergi Müfettişi

Muhammed Kutub BAĞIRGAN

YMM, E. Vergi Müfettişi

Muhammed GÖZCÜ

Vergi Müfettişi

Muhsin BOĞAZ

Vergi Başmüfettişi

Dr. Murat AYDIN

Gelir İdaresi Grup Başkanı

Murat ÖZLEM

Vergi Müfettişi

Niyazi Koray GÜRHAYTA

Vergi Başmüfettişi

Ökan ATAÇ

E. Vergi Müfettişi, TRT Müfettişi

Ömer BATUR

E. Vergi Müfettişi, Danıştay Tetkik Hakimi

Ömer GEZER

Vergi Başmüfettişi

Özgür ERKAN

Vergi Başmüfettişi

Prof. Dr. Özgür BİLYAN

Bandırma Onyedi Eylül Üni. İİBF

Özgür İRMAK

Vergi Müfettişi

Ramazan

Değerli Okurlarımız,

Birbirinden değerli çalışmaların yer aldığı ekim ayı sayımızla yeniden sizlerle birlikteyiz.

Vergiler kamu giderlerinin finansmanının sağlanması amacı başta olmak üzere ekonomik ve sosyal alanda gerekli düzenlemeleri yapmak üzere de konulmaktadır. Devlete gelir sağlamanın yanında çevreye negatif dışsallık yayan ürünlerin üzerine yüksek vergi konulmak suretiyle sosyal düzene denge getirme amacı taşıyan Günah Vergileri insan sağlığı açısından zararlı olduğu bilinen çeşitli mal ve hizmetler üzerinden alınan vergi olarak bilinmektedir. Ülkemizde uygulanan Özel Tüketim Vergisi ile genel itibarıyla Günah Vergisinin özellikleri hakkında bilgiler ile günah vergisine konu ürünler üzerinden Türkiye ve G7 ülke karşılaştırma ve değerlendirmelerin yer aldığı Sayın Prof. Dr. Ersan ÖZ ve Sayın Dr. NEdim MERCAN'ın **“Günah Vergileri: Türkiye ve G7 Ülkelerinin Karşılaştırmalı Analizi”** isimli çalışması değerlendirmelerinize sunulmuştur.

Paranın satın alma gücünün zamanla azalmasına neden olan enflasyonun, işletmelerin finansal raporlarındaki etkilerini dikkate alarak, mali tabloların zaman içinde tutarlı kalmasını sağlamayı amaçlayan bir muhasebe yöntemi olarak tanımlanan enflasyon muhasebesi, vergi mükelleflerinin adil bir şekilde belirlenmesine ve finansal analizlerin hatalı sonuç vererek yanlış kararların alınmasını önlemektedir. Ülkemizde enflasyonun seyri ve enflasyon düzeltmesi uygulaması hakkında bilgilerin yer aldığı Vergi Müfettişi Sayın Burcu TURHAN'ın **“Türkiye’de Enflasyon Muhasebesi Uygulamaları ve Vergi Uyumunda Ara Dönem Politikalarının Yansımaları”** isimli çalışması istifadelerinize sunulmuştur.

Yukarıdaki çalışmalarla birlikte literatüre önemli katkılar sağlayan diğer çalışmaların yer aldığı dergimizin bu sayısının sizlere faydalı olması dileklerimizle sonraki sayımızda buluşmak üzere sağlıklılıkla kalın.

İÇİNDEKİLER

MAKALELER

- 7** | YAPAY ZEKÂ UYGULAMALARININ
VERGİ GELİRLERİNE ETKİSİ
Hakemli Makale, Türü: Derleme
Ferah YILDIZ / Prof. Dr.
Ömer KÜŞER / Vergi Başmüfettişi
- 24** | OLAĞANÜSTÜ DURUMLARDA
VERGİLENDİRMEİNİN VERGİ HUKUKUNDA
GERİYE YÜRÜMEZLİK İLKESİ KAPSAMINDA
DEĞERLENDİRİLMESİ
Hakemli Makale, Türü: Derleme
Ercan Serdar TOKSOY / Vergi Müfettişi
- 47** | VERGİ YARGILAMASINDA İSPAT MÜESSESESİ
İLE RESEN ARAŞTIRMA VE DELİL
SERBESTİSİ İLKELERİNİN ETKİLEŞİMİ
Hakemli Makale, Türü: Derleme
Sabri YİĞİT / Vergi Müfettişi
- 58** | GÜNAH VERGİLERİ: TÜRKİYE VE
G7 ÜLKELERİNİN KARŞILAŞTIRMALI ANALİZİ
Hakemli Makale, Türü: Araştırma
Ersan ÖZ / Prof. Dr.
Nedim MERCAN / Dr.
- 86** | TÜRKİYE'DE ENFLASYON MUHASEBESİ
UYGULAMALARI VE VERGİ UYUMUNDA
ARA DÖNEM POLİTİKALARININ
YANSIMALARI
Hakemli Makale, Türü: Derleme
Burcu TURHAN / Vergi Müfettişi
- 104** | TARIMSAL DESTEK ÖDEMESİNİN
"GELİR VE KURUMLAR" VERGİSİ BOYUTU
Hakemli Makale, Türü: Derleme
Faik İSPİR / Vergi Müfettiş Yardımcısı
- 117** | ULUSLARARASI SÜRDÜRÜLEBİLİRLİK
AÇIKLAMA STANDARTLARI VE AVRUPA
SÜRDÜRÜLEBİLİRLİK RAPORLAMA
STANDARTLARI'NDA ÖNEMLİLİK:
BANKACILIK SEKTÖRÜNDE BİR ARAŞTIRMA
Hakemli Makale, Türü: Araştırma
İlknur ERGÜN / Öğr. Gör. Dr.
- 142** | SANAL OYUNLARDA GERÇEKLEŞEN
OYUN İÇİ SATIŞLARDAN ELDE EDİLEN
GELİRİN GELİR VERGİSİ AÇISINDAN
DEĞERLENDİRİLMESİ
Hakemli Makale, Türü: Araştırma
Alper TIRYAKI / Öğr. Gör.
Bahadır Sazak DOĞAN / Dr. Öğr. Üyesi
- 153** | VERGİ MEVZUATINDA
GÜNCEL GELİŞMELER
Hazırlayan:
Çağlar DOĞAN / Vergi Müfettişi
- 175** | ULUSLARARASI
VERGİ HABERLERİ
Hazırlayan:
Barış BAL / Vergi Müfettişi
- 183** | ÖZELGE VE
YARGI KARARI ÖZETLERİ
Hazırlayan:
Çağlar DOĞAN / Vergi Müfettişi
- 199** | PRATİK BİLGİLER